

Antoni Gaudí

A Szent Család templomról

„...Minden építészeti stílus a templomépítés szolgálatában született. Minden ezután eljövendő művészet ugyanígy kell, hogy megszülessen.”

*

„...A Szent Család templom az egész nép műve és benne a nép saját képmását pillantja meg. A munka a nép akaratából épül, de sorsa Isten kezében van. A Gondviselés a maga szándékai szerint fejezi be a művet. Nem fájlalom, hogy nem személyesen építem fel a templomot. Én megöregszem és másoknak kell jönniük, hogy a munkát folytassák. Így válik igazán nagyszabásúvá. Ilyen műnek hosszú korszak gyermekének kell lennie, minél tovább épül, annál jobb. Az építmény szellemét meg kell őrizni, de a templom élete azoktól a nemzedékektől függ, akik ezt továbbadják. Az igazán nagy templomok soha sem egyetlen építész munkájából születtek meg.”

„...A Szent Család templom építése lassan halad, mert Gazdája nem siet.”

*

„...A tornyok formája — függőleges és parabolikus — a gravitációnak a fényfel törítendő egyesülése.”

*

„...A Passió-homlokzatot 1911-ben nagy fájdalom és szenvedés közepette, betegen terveztem. Olyan gyengén érkeztem meg Puigcerdába, hogy amikor megfürdettek, hallottam, hogy az egyik azok közt, akik a testemet tartották, azt suttogta: vége van. Egyik betegápolóm, egy szerzetes, Keresztes Szent János földije volt és az ő műveit olvasta föl nekem. A szent költészete nemcsak megvigasztalt, hanem arra is ösztönzött, hogy folytassam az elmélkedést a Passió-kapuzatról, amit aztán ott le is rajzoltam. Minthogy a lábadozás lassú volt, volt időm gondolkodni a terven.”

„...Lehetséges, hogy sokan túlzottan hivatkoznak vélik a formákat, én azonban azt szeretném, hogy rémületet keltsen és ezért nem takarékoskodtam a kiugró és homályba burkolózó formákkal, éles fény-árnyék játékokkal, mindazzal, ami nyomasztó hatást ébreszt. Kész vagyok arra, hogy magának a szerkezetnek a feláldozásával, ívek megtörésével, oszlopok széthasításával adjak képet a krisztusi áldozat kegyetlenségéről.”

„...Ha elkezdtem volna megépíteni ezt a homlokzatot, az emberek visszariadtak volna tőle, mert a Születés

gazdagon díszített, dekoratív homlokzatával ellentétben a Halál homlokzata merev, mintha csontokból készült volna. A modellt sem csinálom meg, mert az egymáshoz kapcsolódó hiperbolikus paraboloid szerkezetek pontos formája csak az építés pillanatában rögzülhet.”

*

„...A könyveknél többet ér, ha közvetlenül a természetet tanulmányozzuk. Megtanulhatjuk, hogy a dolgok ugyanolyan formában oldódnak meg a természetben, mint a templom szerkezetében. A csillagok a saját egyensúlyuk pályáját követik. Ugyanakkor saját tengelyük körül is forognak. Így a mozgásuk „helikoid”. A Szent Család templom főhajójának oszlopai a saját stabilitásuk, egyensúlyuk pályáját követik, ez az erőtengelyük. Az alap, ahol az oszlop születik, csillagkeresztmetszetű. Lentől fölfelé haladva ez a csillag fordul körbe, az oszloptörzs mozgása tehát szintén helikoid. Ugyanez jellemzi a fák törzsének növekedését is. A csillagok elmennek és visszatérnek és az oszlopok mozgása is ezt követi, mert a csillagkeresztmetszet forgása mindkét irányban megtörténik, fölfelé haladva egymással szemben, tehát kettős helikoid mozgásról van szó. Minden stílus oszlopainak díszítése többé-kevésbé ennek a törvénynek felel meg.”

Részletek Antoni Gaudínak a barcelonai Szent Család (Sagrada Familia) templomra vonatkozó írásából és nyilatkozataiból. Az *El futur del temple de la Sagrada Familia* című katalán nyelvű kiadványból fordította Károly Sándor.